29430

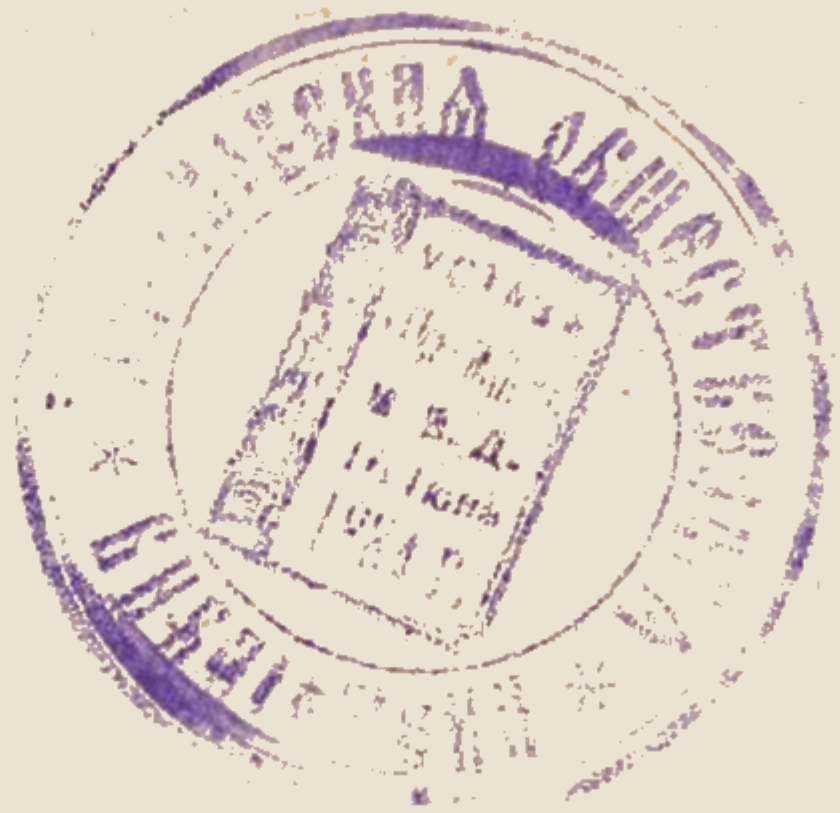

ВЪ ДОСУЖЫЙ ЧАСЪ.

ЛИРНА ПОЭЗІЯ.

Грыцька Кернеренка.

1061728
МАРТ 98
29430

ХАРЬКИВЪ.
Друкарня Зильберберга, Рыбна ул., № 30.
1896.

Дозволено цензурою. Кіевъ, 2 ноября 1894 года.

МОЯ МУЗА.

Мовъ той витрець вона легка,
Мовъ проминъ сонця веселенька
И, якъ тополя та, ривненька
И, якъ метелычокъ, прудка.

Блакитни очи — самоцвитъ,
Найкращый соболь — въ неи бровы,
Мовъ писня пташкы — въ неи мова
И вся вона, мовъ ясный свитъ.

Вона вся — Страсть, вона — Любовъ,
Вона — гриховне Спокушення,
Надія, Вира те жъ Сумлиння —
Ото ii натура й кровъ.

Въ кырсетку вдягнена бува,
У плахту въ гарну, въ черевычкы;
Винокъ зъ барвиику невелычкый
Волося чорне обвыва.

На грудихъ де-яки квиткы́:
Гвоздыкы, рута и васи́лькы...
Оце й убрання все та й тилькы,
Хиба сказать, ще й нагиткы.

До мене янголомъ вона
Зъ зарею раннею приходе
И гарныхъ все писень заводе,
И зновъ въ блакиття порына.

И кожне слово зъ писень тыхъ
Я въ серци глыбоко ховаю;
За нею жъ въ слидъ и самъ спиваю
И слезы тыхо пролываю...
Въ той часъ счаслывійший я всыхъ!..

РАНОКЪ У ПОЛИ.

Ахъ ты степь моя,
Степь широкая!
Широко ты, степь,
Пораскинулась.

Кольцовъ.

Зъ за гайочкивъ зелененькыхъ сонце вырынае,
На лысточкахъ росу чисту гріе й освищае.
Степъ шырокый розистлався, геть-геть зеленіе,
Витерець по полю чистый тыхесенько віе.
Зграя чаекъ пиднялася „кыгы“ закрычала,
Кругомъ лу́на рознеслася й зъ нымы десь пропала.
А ось знову цила зграя качокъ полетила
До воды на ставъ широкый, на води й усилась.
Пишлы брызгы по ставочку, наче тіи слезы...
Затремтивъ онъ жайворонокъ пры бытій дорози.
Мужыкы зъ плугамы въ поле сталы выизжаты
Та ледачымы воламы по стерни ораты.
Онъ и дивка чорномаза переходе поле
И не чуе, що іи тутъ выростае доля.
Середъ поля у цвиточкахъ доля выростае,
Себе котрымы до шлюбу дивка уквитчае.

Не лита молодость изволять,
Життя невмиле — край всему,
Воно найбильше серцю шкодыть...
Не дай же плакаты ему!

Хай слизъ твоихъ нихто небаче,
Надія хай ихъ изсушыть —
И знову сылъ тоби настаче
Щобъ свитъ велыкый полюбыть.

За крúпкымъ муромъ у кайданахъ
И зъ вично-каторжнымъ бува —
Надію вгля́дыть въ своихъ планахъ
И винъ про горе забува.

Забудь-же й ты про зле на свити,
Надія хай тебе скрипыть —
И знову ты почнешь любыты,
И знову гарно станешь жыть.

ДО ПТАШКЫ.

Сызокрыла, гарна пташко,
Куды ты литаешь?
Та й счаслыва жъ ты у Бога,
Що крыльячка маешь.

Полетышь ты, куды схочешь
Далеко за море;
Ты зъ собою, мое серце,
Визьмы й мое горе.

Щобъ воно бильшь не верталось
До мене убогій...
Поклонюсь я тоди, пташко,
Тоби въ самы ногы!

* * *

Я бачывъ капельку чыстенькои воды
Зъ дощу велыкого скотылася у ставъ...
И якъ ту капельку я вже не намичавъ,
Не выдно: я не змигъ іи вже бильшь найты.

Такъ зъ малку схожи й мы на каплю отаку,
Докы не знаемо ще певного жыття,
А взна́емо, то йдемъ, хоть може й не хотя́
И мутымось въ житти, якъ капля та въ ставку.

ДРУГУ.

Тоби не выдно, якъ мыни
Мій друже, якъ вона сміется,
Колы, кохаючи, клянется,
Що буде вирною тоби.

А ты, сердешный, вирышь ій,
Себе коханнямъ марно зводышь
Й не бачишь, якъ соби жъ ты шкодышь,—
Який тебе заплутавъ змій.

Тоби не выдно ще й того,
Мій друже, якъ вона радіе,
Тебе якъ муче, не жаліе —
Для серця лютого свого.

Не вирь гадюци, друже мій,
Не вирь, скорише схаменыся
Та Мылосердному молыся —
Назадъ хай верне розумъ твій.

Щей сылы хай твои скрипыть,
Тебе видъ чаръ ін одлуче;
А то вона тебе замуче —
Своимъ коханнямъ отруить!..

* * *

Витеръ дуе та не съ того боку на долыну —
Зажурылося сердечко въ биднои дивчыны.
Якъ бы тилько зажурылось, а то й заболило:
Чыста правда зворушилась — любыть захотило.
Любыть, кажу, бо було вже, було вже любымымъ
Іи серце й сама вона, та тилько зміиннымъ
Жаломъ мучыла сердешныхъ людей та радила,
Колы бачыла, що въ волокъ когось полоныла.
А сказаты „люблю тебе“ ніякъ не хотила —
Бо, кажу жъ, на свитъ зміею вона уродылась.
А теперъ забылось серце сылою новóю:
Полюбыла козаченька — не мае покою.
Щобъ сказаты „люблю серце“ — сылъ не мае, плаче...
А козакъ той любе дрýгу, а іи й не бачe...
И коса траву такъ риже, докы трава всюде,
А на каминь, якъ наскоче... не легко вже буде
Направыты тую косу й знову нагострыты...
Тоди тяжко, карооки, тяжко въ свити жыты.

* * *

Мовъ та жинка вередлыва,
Такъ и тутъ годына тая:
То насупиться — дощлыва —
Дощь пройшовъ, вже й сонце ссяе...

Kissingen 1891 р.

ПИСНЯ.

Понаходылы скризъ хмары,
Небо почорнило...
Хлопець дивкы видцурався —
Серце заболило.

Ой спивае соловейко
Въ лузи на калыни,
Та й нагадуе кохання,
Якъ на грихъ, дивчыни.

Ясно сонечко блыснуло...
Вже й хмаркою вкрылось —
Таке й зъ дивкою тією
Счастячко лучылось:

Засміялось, заблыщало,
Серце звеселыло
И, мовъ пирьячко на витри,
Геть-десь отлытило.

И вже бильше того счастя
Знову не звернуты,
А дивчы́ни та зъ тымъ парнемъ
Парою не буты.

Соловейко жъ все спивае
Въ лузи на калыни
Тай нагадуе кохання,
Якъ на грихъ, дивчыни.

ДО ДИВЧЫНЫ.

Твій выдочокъ,
Мовъ садочокъ
Зъ весны зеленіе;
Хто не гляне,
Всякъ загляне,
Глядыть та радіе.

Твои очи —
Середъ ночи
Мовъ зиркы ти ссяють.
Кого схочуть
Поморочуть,
Кого — покохають.

Твои ручки
Таки гнучки,
Мовъ гылля тополи;
Якъ обнимуть
То й отнимуть
И розумъ и волю.

Ой дивчыно,
Ой рыбчыно
Не зводь людей марно,
Будешь въ свити
Тоди жыты
И любо, и гарно!

Ранокъ 28 марта 1891 р.

[ЭКСПРОМТЪ].

Сдавалось гиршь дощу й нема:
Тры дни до ряду лье, мовъ зъ дижкы,
И сонечка не жды, дарма,
Хоть иноди й заблыще тришкы...
И знову хмары, знову дощь
Просты, Господь, мене за слово —
Обрыдъ, мовъ той салдатськый борщь,
Мовъ зъ вѣсны конямъ та полова...
Темрява, сумъ, мыгычка йде,
Чытать набрыдло; край виконця
Сыдышь та дывышся, хто йде?
Мовъ маны ждешь ты того сонця...
Ажъ ось диждалысь... якъ на грихъ
Ще снигу не було до того,
Такъ ось и винъ... ну прямо смихъ...
Розсердыть може и дурного!

* * *

Весна уквитчала
Лугы у цвиточкы,
По гылляхъ усюде
Пустылысь лысточкы.

И кожнему втишно:
Кругомъ зеленіе,
Що кынуто въ землю,
Все всходе й повніе.

Та тилько въ моему
Садочку не всходе,
И мабуть, що й сей рикъ
У мене не вроде.

*

ВЕСНА ВЪ ОСЕНЫ.

[РОМАНСЪ].

Глянь, осинь на двори. Кубельця въ комори
Вже ластивка диткамъ не вье;
Послидній листъ пада и чорна левада
Цвиткамы те жъ билышь не цвите...
Хай витеръ листъ носе, съ дощемъ хай голосе
И все те однако мыни:
Бо тилько я гляну на тебе кохану
Й для мене весна въ осены!

Пташокъ вже не мае, онъ тилько гуляють
Сорокы жахлыви й гракы,
Щей сычь на комори вищуе про горе
И про разни невдачи людськи...
Хай витеръ все носе, хай въ коминъ голосе
И все те однако мыни:
Бо тилько я гляну на тебе кохану
Й для мене весна въ осены!

* * *

Вже весна настає,
Вже спивають шпакы...
Твои очи палкі́
Сушать серце мое.

Всякъ надію, мовъ сны,
Въ своимъ серци хова,
Та для мене нема
Щось надіи зъ весны.

Бизъ дощу завьяда
Проти сонця цвитокъ –
Бизъ надіи, дружокъ,
Мое серце стражда...

МЕНЫННЫЙ ПОДАРУНОКЪ.

[ИВЗИ К — Ъ].

Мнѣ не дорогъ твой подарокъ —
Дорога твоя любовь.

Поговорка.

Голова моя
Ходе ходоромъ:
Не прывычная
Довго думаты!

Якъ не бьюся вже,
Побываюся —
Подаруночка
Не прыдумаю.

Бо купованныхъ,
Знаю певно я,
Не бажаешь ты
Та й не любышь ихъ.

Якъ бы майстеръ я,
То шкатулочку
Ябъ зробывъ тоби
Ясеновую,

Щобъ въ шкатульци тій
Замыкалося
Твое горенько
Видъ очей людськыхъ.

Чомъ же, Боже жъ мій,
Та не ткачъ хоть я? —
Ябъ хустыночку
Та зиткавъ льняну

Съ пряжи тóнкои
За для слизъ твоихъ,
Що такъ гирько льешь —
Побываешся.

Й не кобзарь я те жъ,
А то бъ писню я
Развеселую
Заспивавъ тоби.

Щобъ ты лышенькомъ
Въ землю вдарыла,
Щобъ пишло усе
На болота геть!..

Гой ты, гой есы,
Сестро мылая!
Та повирь мыни,
Хлопцю бидному.

Що не якъ, не якъ
Не прыдумаю
Подаруночка
За для тебе я.

Голова моя
Ходе ходоромъ:
Не прывычная
Довго думаты!

* * *

Нема въ тоби тіей красы,
Що, якъ побачышь, одуріешь,
Немае въ тебе й тыхъ очей,
Що, глянувши, ты ввесь нимієшь.
Цего нема въ тоби ніякъ;
Та е у тебе дру́гый смакъ!

Твій выдъ хорошый, мовъ заря,
Кругленьке лычко, кари очи
Прыятно дывлятся й горять,
Мовъ зирки въ неби въ темни ночи.
Не знаю я кому и якъ,
Для мене жъ це велыкый смакъ.

Тобою я жыву увесь,
Про тебе тилько я й миркую!
Повирь, голубонько моя,
Що я люблю тебе й шаную!
Не знаю я кому и якъ,
Але мыни повирь, що такъ!

СЕРЕНАДА.

Въ неби мисяць высоченько;
Дерева витрець гойда...
Выйды, серце, встань хутенько, —
Тебе мылый дожыда!

У вышневому садочку
Тилько вдвохъ и будемъ тамъ,
Соловейко жъ десь въ куточку
Заспивае писню намъ.

Будемъ слухать соловейка,
Его писни про любовъ...
Прыгорну тебе гарненько
Й заспокою твою кровъ.

Тамъ про счастя, тамъ про лыхо —
Увесъ свитъ забудемъ вразъ,
Поговорымо тамъ съ тыха,
Хоть бизъ словъ, та вже гораздъ!..

Мисяць въ неби высоченько,
Снытся дивчыни гайокъ...
Выйды, серце, встань хутенько —
Дожыда тебе дружокъ!

* * *

Чомъ мыни те прыятнише,
Якъ ты кажешь мыни „нитъ“?
Чому ничь мыни мылише,
Нижъ щоденный яркый свитъ?

Чомъ, якъ я тебе цилую,
Ты мовчышь уся нима?
А рука мене, я чую,
Все по трошку обнима?

Чомъ, якъ кажешь, що не любышь,
Въ тебе серце стукотыть,
А мое, почувши тее,
Хоче бильше ще любыть?

* * *

Схаменысь, дурна дытыно,
Бо вже славонька пишла,
Що тамъ, бачылы, пидъ тыномъ
У ночи не разъ ты йшла.

Ты жъ свій ридъ тымъ зневажаешь,
Та хиба жъ воно гараздъ?..
Въ гречку, кажуть. ты скакаешь —
Люде бачылы не разъ.

„Люде бачылы то Ганну
— Я жъ за тыномъ вже була —
Я жъ казала ій поганій,
Клыкала, щобъ швыдче йшла.

Чымъ же выння я, не Ганна—
Булобъ ій скорише йты?..
То вона свій ридъ погане,
Хоче ще й мене звесты“.

ПИСНЯ

[КОЛЫБЕЛЬНАЯ].

Спы, моя дытыно!
Мисяць кризъ викно
У твою колыску
Свите вже давно.
Времьячко проходе —
Ничонькы шкода́...
Спы жъ, моя дытыно,
Гойдонькы, гойда!

———

Чымъ скорише зоснешь,
Встанешь тымъ скоришь;
Хто лягае рано,
Той и здоровишь.
Спы жъ, моя дытыно,
Ничонькы шкода́,
Спы жъ, моя ридненька!
Гойдонькы, гойда!

* * *

И мыни щось сумно стало,
Що мыни робыты?
Серце лёдомъ мовъ сковало —
Почало болиты.

Що за прычта й самъ не знаю,
Може тоби звисно?
Скажы, друже, я благаю,
Чого ему тисно?

Чого воно, мовъ на волю
Рветсѧ, плаче, ные?..
Чи то, може, шука доли
Та найты не вміе?..

* * *

За що люде лають
Мене та дытыну,
У двирь не пускають
Въ недобру годыну?

Та я жъ не робыла
Ничого дурного:
До Йвана ходыла
У темну диброву.

И зъ нымъ, якъ прощалась,
Его обнимала,
Любыть обищалась
Було-й цилувала.

Диброва темненька,
Иванъ хлопець гарный —
Вернулась до дому
Було вже не рано...

За що жъ люде лають
Мене та дытыну,
У двиръ не пускають
Въ недобру годыну?

* * *

Важко тымъ мыни прызнатысь,
Що тебе я полюбывъ:
Я боюсь, кохання словомъ,
Щобъ тебе я не убывъ.

Може ты ще и не чула,
Що й въ любови е слова
И що серце, ихъ почувши,
Все на свити забува.

Важко тымъ мыни прызнатысь,
Що тебе я полюбывъ:
Я боюсь — тебе словамъ тымъ
Може хто-сь вже научивъ.

ДВА ПЫТАННЯ.

I.

Мамо, мыла мамо,
Що мыни робыты —
Въ свити я не можу
Та не зъ кымъ ужытыся

Зміемъ въ тебе, може,
Въ свитъ я народылась,
Бо кого забачу —
Заразъ бы й вчыпылась.

Той здается бреше,
Той мыни поганый,
Якъ возьмусь за его,
Почынаю ганыть...

А чого й для чого?
Я й сама не знаю:
Важко м'ому серцю —
Сумъ свій вылываю.

Дали щобъ терпиты
Бильше не зъумію;
Ой боюсь, боюся,
Що скоро сдурію.

Все мыни неначе
Не́любымъ сдается...
Мамо, мыла мамо,
Скоро жъ це мынется?..

II.

Хоть не дуже я й велыка,
Не дуже й маненька,
Танцювала бъ, все спивала бъ,
Бо я молоденька.

Все у свити мыни любо,
Радіе й сміется;
Мое жъ серце, мовъ у пташкы
Радисно такъ бьется.

Скажы жъ мыни, моя мамо,
Що мыни робыты,
Що такъ весело та гарно
Въ свити мыни жыты?

Чы то жъ довго ще такъ буде,
Скажы мыни, нене,
Не вже жъ лита мои й счастя
Мынуться для мене?

* * *

Та якъ же я іи кохавъ!
Я серце, розумъ ій та волю
Усе я чысто ій отдавъ,—
Я въ неи бачывъ свою долю...
Видъ мене Богъ іи узявъ...
Теперъ дарма—іи не стало —
Для мене въ свити все пропало.

Та якъ же я іи кохавъ!
Усе найлучше, що на свити
Для неи въ серци я ховавъ:
Жадання перше, сылу хити...
Видъ мене Богъ іи узявъ...
Іи нема, іи не стало —
Для мене й въ свити все пропало!..

* * *

Що воно за чоловикъ,
Якъ жинкы не бье?

Поговорка.

Слухай мамо, я не хочу,
Щобъ Петро мене любывъ;
Слухай, мамо, я не вирю,
Бо мене винъ ще не бывъ.

Слухай, мамо, я не хочу,
Щобъ Петро усе мовчавъ;
Слухай, мамо, я не хочу,
Щобъ, що любе, не казавъ...

Слухай, мамо, я счаслыва:
Бо Петро мене побывъ,
Тымъ винъ щиро, слухай мамо,
Твою доню полюбывъ!

МЫНУЛЕ.

Була колысь, мене любыла,
Любывъ те жъ щиро й я іи,
Була любовъ, була та згыла,
А зъ нею-й лита молоди.

Тоди про все мы забувалы:
Не зналы лыха, а ни зла,
Одно — любылыся, кохалысь...
Счаслыва жъ то пора була!

И потимъ розійшлысь съ тобою:
Ты замижъ, я — блукаты въ свитъ,
Ты зблякла, я жъ хворы́й душою...
Якъ жалко молодыхъ тыхъ литъ!

КОНЦЕРТЪ М-lle НЫКИТА.

ВЪ ХАРЬКОВИ 1890 р.

Одинъ за другимъ, мовъ ти хвыли,
За голосомъ голосъ несется
И въ серци, и на́вить у тили
Винъ лу́ною тамъ роздается,
Мовъ зилля цилюще — то льется
Твій голосъ чаривный та мылый.

Душа вже совсимъ замырала...
Навкругъ усе сумъ безнадійно...
Мовъ пташка зъ весны заспивала
Ты писню свою такъ чаривно,
Такъ мыло, такъ гарно, такъ дывно,
Що души усыхъ воскресала.

И тыхо, кругомъ стало тыхо:
Ты „Ave Maria“ спивала...
Здавалось нема въ свити й лыха, —
Такъ голосомъ ты чарувала.
Громада жъ въ забу́тти мовчала
И плакала, плакала сътыха.

* * *

Нехай дощыкъ бье въ виконце,
Нехай витеръ завывае,
Хай не кыда й проминъ сонце
У мале мое виконце —
Абы мылый хай кохае!

Дощыкъ лыты перестане,
Витеръ въ другый бикъ полыне,
Й сонце зъ хмарокъ знову гляне...
Тилько мылый — той не стане
Вже любыты, якъ покыне!

РИДНА ПИСНЯ.

Писѐнь богато
Гарныхъ, голосныхъ,
Та найлипша писня
Е одна изъ тыхъ.

Тамъ не про кохання
Дивкы съ козакомъ
Й не про те, якъ витеръ
Плаче пидъ викномъ;

Не про свитъ шырокый
Й про короткый викъ,
Що его такъ марно
Зводе чоловикъ.

Писня тая ынша,
Краща й голоснишь —
Въ свити вона перша,
Въ свити зъ всыхъ мылишь.

Писню ту въ колысци
Маты намъ спива,
Писню ту нихто зъ насъ
Ввикъ не забува.

ГАЛЯ.

Невелычка поэма.

ГАЛЯ.

I.

На неби зирочокъ нема;
И тилько мисяць велычавый,
То зъ хмары въ хмару потопа,
То вырына; проминня жваве
На землю кыне й освища
Блакитнымъ свитомъ, свитомъ млявымъ.
Широкый степъ биля села
Роскынувся далеко въ поле
И геть за небосхилъ зныка...
Стоить шатро. Жывуть на воли
Цыганы, втикачи людськи;
Не люблять духу въ тисныхъ хатахъ,
(Бо зъ малку вже воны таки)
Не вдерже й палацахъ ихъ злото:
Якъ тилько глянула весна
И писня пташкы роздается,
То й цыганъ заразъ въ степъ тика
И зъ степомъ вже не ростается.
Стоить шатро, и все кругомъ

Ани чычыркне, все такъ тыхо,
Мовъ вси крипкы́мъ заснулы сномъ,
Мовъ вже нихто й не зна тутъ лыха.
А ось-де спыть и дитвора,
И цыганъ спыть рядкомъ зъ старою;
Дочка жъ ихъ гарна, молода
Лежыть тамъ дальше пидъ дугою.
Лежыть цыганочка не спыть,
Въ блакитне небо зазырае,
Якъ мисяць блидный той бижыть
И хмарку отъ-отъ нагоняе...
А ось и хмарка пидійшла,
Не довго зъ нею женыхався
И хмарка дальше одплывла,
А винъ до другои подався.
Цыганка тыхо пидвелась,
Щобъ всихъ, бува, не розбудыты,
До батька нышкомъ пидійшла,
Щобъ ще пыльнише подывытысь,
Чи спыть крипкымъ старый вже сномъ?
Сама жъ до дитворы тыхенько
Пидходе й укрыва рядномъ
Нибы видъ холоду маненькыхъ.
И зна одно — биля дитей,
То такъ, то сякъ усе заходе,
На батька дывыться й очей
Своихъ зъ его вона не зводе.

Шатро и коней обійшла...
Вси сплять. Нихто не ворухнется.
Чого жъ вона, мовъ нависна,
Уся горыть, уся трясется?
Въ останне глянула кругомъ,
Хустыною головку вкрыла
И въ даль, якъ витеръ той, бигомъ
Вона неслась, вона летила...
Вона неслась, вона бижала
У гай до ричкы край села,
Бо въ тимъ гаю вона кохала
Й кохання вперше тамъ найшла.
Тамъ вперше мылый обищався,
Що другу вже не покоха,
Любыты вично прысягався;
Ему жъ и вирыла вона.

II.

Якъ до ричкы добижала,
Биля гаю сила
На мистóчку й дожидала
Того, що любыла.
Тече ричка, пиныть хвыля
По надъ темнымъ гайемъ,
Ростуть вербы, свое жъ гылля

Та и обнялыся.
По гайочку геть луною
Плавко полылыся
Поцилункы. Довго въ вичи
Дивка заглядала
Своему мылому средь ночи
Та все й обнимала.
„Чого жъ ты мій, голубъ мылый,
„Такъ довго барывся,
„Не вже жъ ты, мій сызокрылый,
„Другій полюбывся“?
„Ой умру я видъ печали,
„Зъ журьбы я й загыну...
„Та не вже жъ ты свою Галю
„Та въ серци покынувъ?
„Скажы жъ, орле, скажы сызый,
„Не бійсь, не обманюй...
„Хто жъ тебе такъ приголубе,
„Якъ мене не стане?
„Скажы, може й надоила,
„Не вмила любыты,
„Може й ласку не зъумила
„Твою оциныты“?
Петро мовчавъ, мовъ убытый,
Дывлючысь на Галю
И, мовъ той не самовытый,
Завдавався жалю.

„Скажы жъ, Петре, що съ тобою
„Сталося у свити?..
„Може, серце, й я другою
„Стала, те жъ любыты
„Вже не вмію? А то й може
„Николы не вмила?..
„О, мій Боже, правый Боже!
„Душу знапастыла
„За для тебе, мій коханый!
„Сжалься жъ на до мною!
„Що жъ то зъ мене въ свити стане?..
„Ни, я викъ съ тобою
„Зостануся; нихто въ свити
„Вже насъ не розлуче,
„Охъ, якъ тяжко такъ любыты!..
„За що жъ ты такъ мучишь
„Свою Галю, бидну Галю,
„Котра любе дуже
„Й котра вмре бизъ тебе зъ жалю?...
„А тоби й байдýже!
„Не те було ще не давно,
„Петре, и съ тобою,
„Бо любывъ мене ты вирно
„И думкы другои
„Въ голови не мавъ ты въ себе,
„Окримъ що — про Галю
„И казавъ: — мыни не треба

Ніякои крали! —
„А теперъ? все те пропало,
„Мовъ справди другою
„Я для тебе уже стала
„Якоюсь чужою.
„Ты любывъ мене цыганку,
„Любывъ мои очи,
„Ты любывъ свою коханку...
„Пропалы дивочи
„Мои лита“! — Чого жъ хочишь,
—Голубко видъ мене?
—Чого тужишь, чого плачишь,
—Хиба жъ я для тебе
—Не той самый? що жъ за лыхо! —
И Петро схылився,
Поцилувавъ Галю стыха
Й наче зажурився.
„Може я и обмылылась —
„Ты й не зрадывъ, може,
„Може тилькы я зминылась
„За для тебе... Боже!
„Горя, мылый мій, съ тобою
„Перше я не знала,
„Бо була тоди дурною —
„Вирыла й кохала.
„Ты жъ мыни здававсь неначе
„Зиркою на неби;

„Було зъ радосты заплачу
„Й билышь мыни не треба!
„Було перше обнимаешь,
„Просывъ, щобъ любыла,
„Очей було не спускаешь
„А я... я радила!
„А теперычкы то й може
„Разокъ поцилуешь
„И, мовъ щастя яке, Боже,
„Наче подаруешь.
„Э ни, Петре, мій ты мылый,
„Мене не обманешь.
„Ты для мене, сызокрылый,
„Тымъ, що бувъ, не станешь.
„Бо те серце, може й знаешь,
„Що цыганкы мають,
„Хто, якъ любе й якъ кохае,
„Серце все те знае.
„Не таке воно, якъ въ тебе,
„Щобъ воно мовчало
„И любови, щобъ для себе
„Та не розбырало...
„Подывыся жъ, глянь на мене
„Яка я гарненька,
„Яки гарни бровы въ мене
„Рученькы маненькы...
„Подывыся жъ, глянь на очи,

„Яки воны ясни,
„Воны чысти, мовъ средъ ночи
„Зиронькы ти рясни.
„Чого жъ ты замиркувався,
„Чого не веселый?
„Ты бъ до мене привитався,
„Я бъ писню веселу
„Тоби бъ, мылый, заспивала
„Про те, якъ колысь-то
„Щыро я тебе кохала
„За гарне намысто.
„Бо бизъ серця я любыла,
„А такъ — рады штукы,
„Свому жъ серцю наробыла
„Тилькы одни мукы.
„Може хочешь — потанцюю
„Й бигаты умію...
„А хто зраде, не шаную
„И не пожалію“!
И мовъ наче та скажена
Довго реготала
И, якъ пташка поранена,
Втомлена упала.
Потимъ разомъ схопылася,
Стала танцюваты,
Навколюшкахъ молылася
И знову спиваты

Почынала — не кинчала,
Докы не втомылась,
Дали на мистъ побижала
Й до воды схылылась.
Петро дывывсь, а що треба
Не знавъ що й казаты,
Докы и его до себе
Вона стала зваты:
„А иды сюды до мене
„Сама я боюся,
„Сидай отутъ, биля мене,
„А то я звалюся“.
Пишовъ Петро до цыганкы
На мистъ, хотивъ систы
Биля мылои коханкы...
Хвыли жъ чысти, чысти
Такъ и манють, такъ и просють
Въ срибне свое лоно,
Мовъ русалонькы то боси
Лынуть въ царстви соннимъ.
„Обнимы жъ ты, сызокрылый,
„Мене въ разъ останній,
„Обнимы мене, мій мылый,
„Мій щиро коханый“!
Такъ промовыла дивчына.
Й обнявъ Петро Галю.
— Годи, галочко, рыбчыно,

— Мій ясный крышталю! —
„Слухай, Петре, подывыся
„Мыни ще разъ въ вичи
„И, що любишь, прысягныся...
„Нема въ мене мóчи...
„Ни, ни, ты мене не любишь
„Що мыни робыты?
„На що зводышь, на що губышь
„Душу ты у свити?..
„Такъ иды жъ ты до русалки,
„Вона прыголубе
„Тебе, Петре; лыскотарькы
„Мыли, гарни й люби!..
И зъ цымъ словомъ, въ воду пхнула
Парубка на згубу
И за нымъ сама майнула,
Мовъ галка изъ дуба
Пидстрелена пада.

Тихо
Кругомъ знову стало,
Тилько у води щось стыха
Довго булькотало.

ЭПИЛОГЪ.

А на другый день гулялы
Дивчата въ гаечку.
Ынши писни де спивалы,
Ынши жъ тамъ въ куточку
Реготалыся та нышкомъ
Про щось шопотилы
И не зглянулысь... охъ лышко! —
Хлопци налетилы!
Въ мить по гаю розбижалысь
Хлопци; ажъ лунало.
Пишлы жарты, реготання,
У таночекъ сталы
И про щыре, про кохання
Писни заспивалы.
„А ну годи, спивать буде,
Крыкнула дивчына,
„Та поможымо онъ людямъ
„Вытягты рыбыну“.
И вси кинулысь до ричкы
Невидъ вытягаты,
Подывылысь: не велычкый,
А ніякъ узяты.
—Поможить, спосыби, люде,

Рыбалкы сказалы,
—А за помичь дяка буде;
—Оце щось піймалы
—Рыбу чýдну и ны зъ миста
—Не зворушемъ дали,
—То йшлы легко; бида чиста —
—Теперычкы сталы.—
Хлопци хутко разувалысь,
Въ воду подалыся;
А дивчата реготалысь,
Смихомъ залылыся,
Бо вже, сказано, дивчата:
Имъ усе до смиху,
Мовъ мали, дурни телята...
И въ мить стало тыхо,
Якъ той невидъ вытягалы
Люде зъ парубкамы:
Петро зъ Галею лежалы
Въ неводи; рукамы
Крипко въ купи обнялыся.
Дивчата жъ мовчалы
И слезамы залылыся
Глядючи на Галю.
Мовъ жыва лежала Галя
Не мертва, а спляча
И хороша, мовъ та краля
Зъ мармору не наче.

Вустонькамы жъ наче й справди
Вона мовъ казала,
Що й на тимъ свити по правди
Вона те жъ кохала.
Оттакою була Галя,
Такою й зосталась
И на тимъ свити изъ Пе́тромъ
Вона не росталась.
И на тимъ свити любыла,
Бо любыты вмила...
Й такымъ побытомъ цыганка
Та двохъ знапастыла.

ОГЛАВЪ

Стр.

1. Моя муза 3
2. Ранокъ у поли 5
3. Не лита молодость изводять. 7
4. До пташкы 8
5. Я бачывъ капельку чыстенькои воды 9
6. Другу. 10
7. Витеръ дуе, та не съ того боку 12
8. Мовъ та жинка вередлыва 13
9. Писня (понаходылы скризь хмары) 14
10. До дивчыны 16
11. Ранокъ 28 марта 1891 р. 18
12. Весна уквитчала 19
13. Романсъ (весна въ осены). 20
14. Вже весна настае 21
15. Менынный подарунокъ 22
16. Нема въ тоби тiей красы. 25
17. Серенада (въ неби мисяць высоченько). 26
18. Чомъ мыни те прыятнише. 28
19. Схаменысь, дурна дытыно. 29
20. Спы, моя дытыно 30
21. И мыни щось сумно стало 31
22. За що люде лають 32
23. Важко тымъ мыни прызнатысь 34
24. Два пытання I. 35

Стр.

25. II 37
26. Та якъ же я ïи кохавъ 38
27. Слухай, мамо, я не хочу 39
28. Мынуле 40
29. Концертъ M-lle Ныкита 41
30. Нехай дощыкъ бье въ виконце. 42
31. Ридна писня 43
32. Галя (невелычка поэма) 47

ПРОВѢРЕНО
1917.
XI

ПЕРЕВІРЕНО 1948 р.
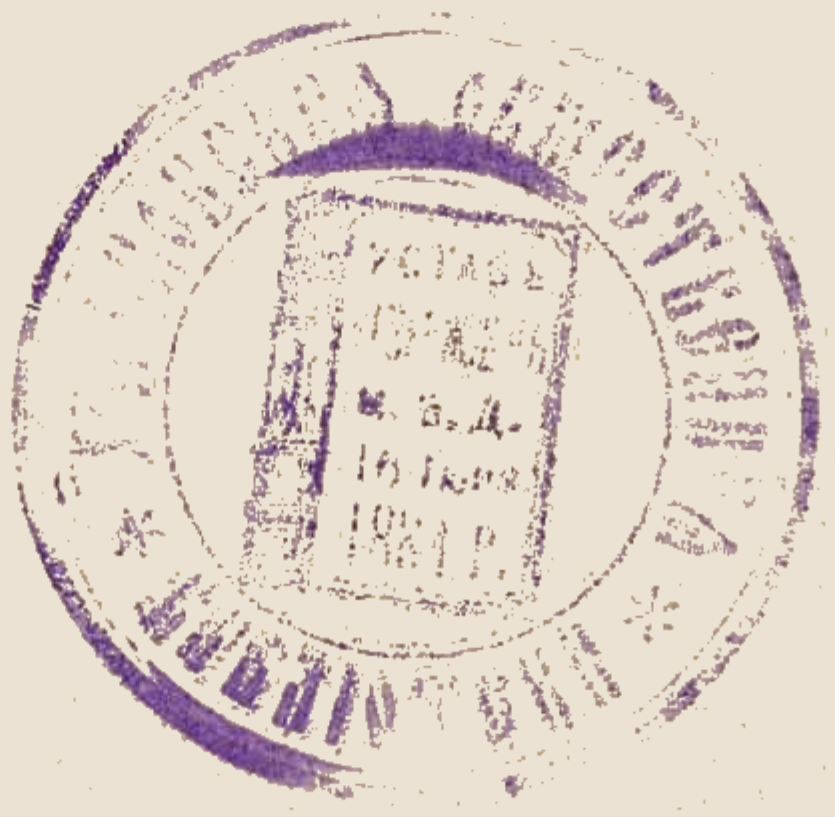
Перевірено 1948 р.